

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
แม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
Public Participation in Management According to the Authority of Sub-
districtAdministration Organization in Mae Sam Lab Sub-district, Sop Moei
District, Mae Hong Son Province

พงษ์พิพัฒน์ มีเบญจมาศ* เบญจ พรพลธรรม* วรนน คุณดิลกมกล*

พิชญนนท์ วงค์หาญ* จงกมล บุญกว้าง*

Pongpipat Meebenjamas* Ben Pornpoltam* Voranon Kundilokkamot*

Pitchayanon Wonghan* Jongkamon Boonkwang *

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*

Pacific Institute of Management Science*

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยเพศ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต อบต.

ประชากรในการศึกษาได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 11,768 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน ตามวิธีการสุ่มตัวอย่างของ Yamane โดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มี 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 8 ด้าน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้แบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert และส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการแสดงความคิดเห็นทั่วไป วิเคราะห์ศึกษาสมมุติฐาน โดยใช้สถิติ One-Way Anova

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพรวมในแต่ละด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนตามเพศ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงาน, อำนาจหน้าที่, สบเมย, แม่ฮ่องสอน.

Abstract

The purpose of this study was to study the level of public participation in the administration of Mae Sam Lab Subdistrict Administrative Organization, Sop Moei District, Mae Hong Son Province. To compare the participation of people in the administration of Mae Sam Lab Subdistrict Administrative Organization, Sop Moei District, Mae Hong Son Province classified by gender, age, and the living time period in the Sub-district Administrative Organization Population. The population in the study area were 11,768 peoples. The samples were used 387 peoples by using Yamane's sampling method. The instrument in this study was the questionnaire with 3 sections, including section 1 General Information was a checklist questionnaire regarding the status of respondents, section 2 Information about people participated in the administration of Mae Sam Lab Sub-district Administration Organization, Sop Moei District, Mae Hong Son Province with 8 factors of the authority and function of the Subdistrict Administration Organization. This section has used the questionnaire with 5 rating scales (Likert). And section 3 Problems and Suggestions for general comments were analyzed by One-Way ANOVA statistic.

The data analysis has revealed the level of public participation in administration of the authority of Mae Sam Lab Sub-district Administration Organization, Sop Moei District, Mae Hong Son Province. Overall factors were found to be at a high level. And the participation comparative analysis as individuals of the gender, age, and the living period in the sub district administrative organization was not statistically significant difference at a 95 percent confidence level.

Keywords : Participation, Management, Authority, Sop Moei, Mae Hong Son

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองของชุมชนต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งกล่าวในทางทฤษฎีและแนวความคิดทางปกครอง จะเห็นได้ว่า รัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐบาลนั้น ย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากมายในการบริหารประเทศให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต (Well Being) อีกทั้งความมั่นคงแห่งชาติทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (National Security) แต่ย่อมเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึงทุกชุมชนของประเทศ เพราะอาจจะเกิด

ปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการดำเนินงาน การที่อาจจะไม่สนองต่อความต้องการของแต่ละชุมชนได้ และรวมทั้งข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณ (Budget) และตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินงานให้ทั่วถึงได้ เมื่อเป็นดังนี้ การลดภาระของรัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการสนองต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และตรงกับความต้องการประสงคฺ์ของชุมชนนั้นจึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเกิดขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ เป็นองค์กรหนึ่งที่มีการจัดการบริหารองค์กรให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติรับรองการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการไว้หลาย มาตรา เช่น กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินดังต่อไปนี้คือ พัฒนา งานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติราชการจัดระบบงานราชการและงานรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก ซึ่งจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและการปกครองในปัจจุบันหรือการบริหารจัดการที่ดีที่มีการบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นเรื่องที่ถูกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการที่ดีได้ เผยแพร่สู่สังคมไทย โดยองค์กรพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งตระหนักถึง ความสำคัญของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่นี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ ศึกษาถึงผลที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ว่ามีมากน้อยเพียงใด และอย่างไรบ้าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการรณรงค์ส่งเสริมแนวทางแก้ไขให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

คำถามการวิจัย

1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นอย่างไร

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยเพศ อายุ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามปัจจัยเพศ อายุ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่เน้นการดำเนินงานเชิงปริมาณ ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย และด้านการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
2. ด้านการการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
6. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
7. ด้านการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 11,768 คน โดยกำหนดขนาดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรที่ ชัดเจนและแน่นอน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของ Yamane โดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 387 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ ตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2562 – กรกฎาคม 2562

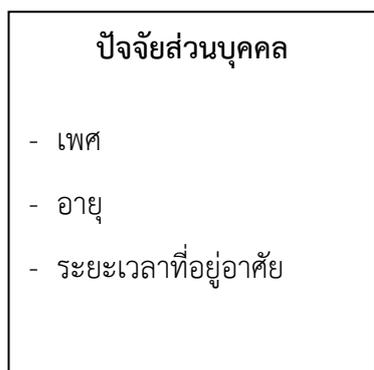
สมมติฐานการวิจัย

เพศ อายุ และระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

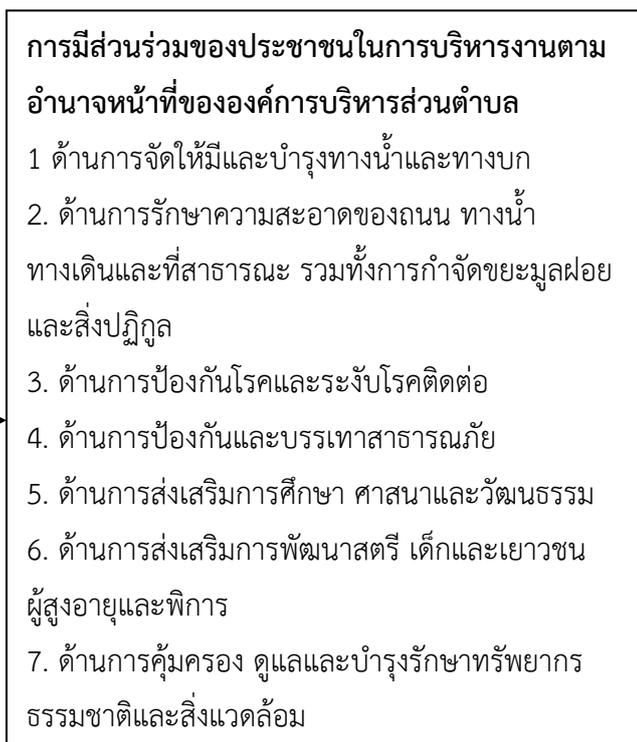
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาขึ้นดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. นำข้อมูลที่ได้เสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามปลายปิด ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลแม่สามแลบ

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในพื้นที่ด้วยตนเอง ทำการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล วิเคราะห์ คำนวณด้วย โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานที่ประกอบด้วย เพศ อายุ โดยใช้ สถิติ ค่าความถี่ และ การ อยู่ละ
2. วิเคราะห์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้ สถิติ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ ศึกษาวิเคราะห์สมมติฐาน โดยใช้สถิติ T-test และ F-test หรือ One-way Anova

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 165 คน เพศหญิง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.00 เป็น อายุกลุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.40 ระยะเวลาที่อยู่อาศัย มากที่สุด 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.50

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 4.21$) และให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือ ด้านจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก ($\bar{X} = 4.13$) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.10$) ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน ($\bar{X} = 4.07$) ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.00$) และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ การทดสอบสมมติฐาน 1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวม ผลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อวิธีการควบคุมไฟฟ้า มีค่าเท่ากับ .403 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศที่แตกต่างกันของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่แตกต่างกัน 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามอายุ มีค่า Sig ที่น้อยกว่า 0.05 มี 1 ด้านได้แก่ ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน แต่ในภาพรวม พบว่า มีค่าเท่ากับ .914 ซึ่ง

มากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน³) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต อบต. มีค่า Sig ที่น้อยกว่า 0.05 มี 1 ด้านได้แก่ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายความว่า จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต อบต. ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน ในภาพรวม พบว่ามีค่าเท่ากับ .074 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขต อบต. ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุมาลี ขำจาด (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระโดน อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ ที่พบว่าประชาชนที่มี เพศ การศึกษา รายได้ และต่างกัน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี อายุ อาชีพ และระยะเวลา การอาศัยอยู่ในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุมากหรือน้อยมีอาชีพใดก็ตามหรืออาศัยในพื้นที่เป็นระยะเวลา มากหรือน้อยต่างก็ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกันจึงทำให้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

สามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อ ด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกับงานวิจัยของวชิรารวรรณ นิลเกตุ (2553) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตือ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ และงานวิจัยของจริญญา จันทร์ทรง (2555) เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเกิดจากประชาชนความเข้าใจของชาวบ้านที่คิดว่างานป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อและด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นงาน

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถึงแม้ประชาชนจะมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในระดับมากต้องรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แตกต่างจากงานวิจัยของนุสรา พันธรักษ์. (2555) การศึกษาเรื่องความร่วมมือของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉด อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา จังหวัดยะลา และสิทธีธันท์ วารุณสหัสภณ. (2559) การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสามแลบ ประชาชนได้มีส่วนร่วมกับการบริหารงาน เช่น การริเริ่มกำหนดเสนอโครงการ และแผนงานต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรม การได้ร่วมคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหามากมาย การได้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล การได้มีส่วนร่วมกับการจัดให้มีการพัฒนาและส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การได้เข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอปัญหาความต้องการต่อ อบต. การได้มีส่วนร่วมกับการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาของทุกศาสนา และการได้มีส่วนร่วมกับการบำรุงซ่อมแซมสถานที่เพื่อประกอบกิจกรรมทางศาสนา อีกทั้งการร่วมคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหามากมาย ได้ร่วมริเริ่มกำหนดเสนอโครงการ แผนงาน ร่วมดำเนินกิจกรรม การได้มีส่วนร่วมกับการส่งเสริมและพัฒนา จัดตั้งกลุ่มสตรีพัฒนาสังคมและชุมชน และคุณภาพชีวิตแก่สตรีทุกกลุ่มและทุกระดับ การได้เข้าร่วมประชุม การได้มีส่วนร่วมกับการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานได้มีส่วนร่วมกับการสงเคราะห์และให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่ได้รับความช่วยเหลืออย่างครบถ้วนและทันท่วงที การได้มีส่วนร่วมกับการพัฒนาสนับสนุนการศึกษาทั้งในและนอกระบบให้มีคุณภาพและครอบคลุมทุกหมู่บ้าน การได้มีส่วนร่วมกับการส่งเสริมสนับสนุนเยาวชนประชาชนให้สนใจการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

ข้อเสนอแนะที่ค้นพบจากการวิจัย

1. อบต.แม่สามแลบ ควรมีการออกแบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้งก่อนและหลังการดำเนินงานในด้านต่างเป็นอย่างมาก เพื่อให้รับทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนในมุมมองที่หลากหลายขึ้น
2. อบต.แม่สามแลบ ควรมีการจัดประชุมประชาคมเป็นประจำทุกเดือนแบบสัจจร เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาของประชาชนในเขตตำบลแม่สามแลบ อีกทั้งยังสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน
3. อบต.แม่สามแลบ ควรให้การสนับสนุนให้มีกลุ่มภาคประชาชนที่เข้มแข็งในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ โดยมีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและอื่น ๆ แก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ช่างเคียง หรือ เขตอื่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมด้วย เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลการศึกษาวิจัย และพัฒนางานวิจัยในลำดับต่อไป
2. ควรมีการศึกษาความต□องการหรือความคาดหวังของประชาชนในการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548) **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น** กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- จริญญา จันทรทรวง (2555) **เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นุสรรา พันธรักษ์ (2555) **การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วชิราวรรณ นิลเกตุ (2553) **การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ**. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิทธิ์ธัญชท์ วารุณสหรัชภณ (2559) **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) สาขาวิชาการเมืองการปกครองสำหรับนักบริหาร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมาลี ขำจาด (2553) **ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระโดน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

<http://www.idis.ru.ac.th/report/การมีส่วนร่วมของประชาชน> ข้อมูลออนไลน์